

at en offentlig Myndighed, der som Huslejenævnene er nedsat til at prøve, om en vis Lejesum er rimelig eller ej, kan blive nødt til, som Lovens § 5 paabyder, at meddele Samtykke til enhver som helst Forhøjelse, og at der saaledes praktisk talt gives den paagældende Husejer offentlig Godkendelse af en muligvis ublu Fordring. Endvidere har den af Nævnene gjorte Erfaring noksom vist det uheldige i, at Nævnene ikke uden Lejerens positive Indsigelse mod Lejeforhøjelsen kan træffe Afgørelse om denne; thi i adskillige Tilfælde har Nævnenes Kendelser, hvorved Lejeforhøjelsen er nægtet, øjeblikkelig haft Opsigelse af de protesterende Lejere til Følge. Endelig skal vi fremhæve, at den hidtil fulgte Fremgangsmaade forekommer os egnet til at fremkalde Splid mellem Husbeboerne, da de af dem, der kommer til at betale højere Leje end andre for ganske tilsvarende Lejligheder, formodentligt ofte ikke vil se blidt til disse andre.

Nævnenes Arbejde vil ikke blive uoverkommeligt, ved at det paalægges dem i alle Tilfælde, hvor Ejeren skal søge Tilladelse til Lejeforhøjelsen, at træffe selvstændig Afgørelse om dennes Rimelighed. Allerede nu er det nemlig, om blot en eneste Lejer protesterer, nødvendigt for Nævnet at tage Ejendommen i dens Helhed og dens enkelte Lejlighedstyper op til Behandling for at kunne danne sig et Skøn om Forhøjelsens Berettigelse.

De ovenstaaende Bemærkninger tjener til Motivering af Forslaget under Punkt 3, jfr. Punkt 5, paa Bilag 1.

I Forbindelse hermed skal vi nævne Punkt 4, der sigter til at aabne Lejere, der i Tiden efter 10. April 1916 har set sig nødsaget til at gaa ind paa en efter deres Mening ubillig Leje; Adgang til at indbringe Spørgsmaalet for Nævnet. Det er fra forskellig Side meddelt os, at Ejere i ikke ganske sjældne Tilfælde har stillet Lejerne Valget — med ganske kort Frist — mellem Opsigelse og betydelig Lejeforhøjelse, og at Lejerne da har været nødt til at gaa ind paa denne. Vi tror, at vedkommende Lejere har Krav paa, at der gives dem Mulighed for at faa prøvet, om Ejeren har udnyttet Bolignøden til at stille ubillige Fordringer.

Forslaget under Punkt 6 sigter til at ramme en Fremgangsmaade, der synes at brede sig, hvorved Huslejeloven søges omgaaet.

Forslaget under Punkt 7 har Hensyn til en ret almindelig Praksis, som i og for sig under normale Forhold kan være meget berettiget, men absolut ikke synes paa sin Plads i disse Tider, hvor Hundreder af Familier er husvilde. Det bør derfor formentlig gøres de paagældende Ejere til Pligt at indhente Nævnets Samtykke, hvorved det kan paases, at de Foranstaltninger, de agter at træffe, ikke vil medføre en saadan Lejestigning, at de hidtidige Lejere drives bort.

Til Motivering af Forslaget under Punkt 8, jfr. Punkt 9, tillader vi os at henviser til Bilag 4. I Slutningen af Punkt 8 foreslaas Nævnene derhos specielt bemyndigede til at nægte at godkende Opsigelser, som skønnes at tilsigte Omdannelse af Beboelseslejligheder til Kontorer, Fabrikslokaler eller lignende. Motiveringen heraf er en lignende som den ved Punkt 7 anførte, nemlig at under den Nødtilstand, der for Tiden hersker i Kommunen, bør Hensynet til, at Borgerne ikke gøres husvilde, være Nr. 1, og for dette maa andre — i og for sig fuldt berettigede — Hensyn for Øjeblikket vige.

De øvrige paa Bilag 1 anførte Forslag er i Forhold til de hidtil omtalte af mere underordnet Betydning.

Punkt 1 sigter til at imødekomme et Ønske, der blev fremsat paa Fællesmødet den 28. August (se Bilag 3, S. 5, 7), men ikke ved den Lejlighed kunde vedtages, fordi det stred mod Loven.

Ved Punkt 2 tilsigtes det at aabne Adgang for de Kommuner, der maatte finde det nødvendigt at yde Nævnene noget Vederlag for det Arbejde, de udfører i Kommunens Tjeneste. Hvad specielt de københavnske Nævn angaar, kræver Arbejdet i nogle af dem allerede nu saa megen Tid, at Medlemmerne har ligefrem Udgift derved, fordi de maa forsømme deres private Virksomhed, og de Forslag, som ovenfor er omtalt, vil sikkert forsøge Arbejdet. Det er os ogsaa bekendt, at der til Medlemmerne af de tilsvarende Institutioner i Christiania og Stockholm ydes Diæter af Kommunen.

Med Hensyn til Punkt 10 bemærkes, at der har vist sig at herske en ganske betydelig Uvidenhed, navnlig hos Lejerne, om Lovens Bestemmelser, hvorfor der sikkert er Grund for det offentlige til at søge at raade Bod herpaa.